

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1218/2010 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 14ης Δεκεμβρίου 2010

για την εφαρμογή του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών εξειδίκευσης

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2821/71 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1971, περί εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών, αποφάσεων και εναρμονισμένων πρακτικών⁽¹⁾,

Μετά από δημοσίευση σχεδίου του παρόντος κανονισμού,

Μετά από διαβούλευση με τη συμβουλευτική επιτροπή συμπράξεων και δεσποζουσών θέσεων,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2821/71 εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να εκδίδει κανονισμούς σχετικούς με την εφαρμογή του άρθρου 101 παράγραφος 3 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (*) σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών, αποφάσεων και εναρμονισμένων πρακτικών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης και αφορούν την εξειδίκευση, περιλαμβανομένων συμφωνιών που είναι απαραίτητες για την επίτευξή της.
- (2) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2658/2000 της Επιτροπής, της 29ης Νοεμβρίου 2000, σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών εξειδίκευσης⁽²⁾ καθορίζει κατηγορίες συμφωνιών εξειδίκευσης τις οποίες η Επιτροπή θεωρούσε ότι πληρούν κατά κανόνα τις προϋποθέσεις που ορίζει το άρθρο 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης. Με βάση τη συνολικά θετική εμπειρία από την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού, του οποίου η ισχύς λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2010, και λαμβάνοντας υπόψη την περαιτέρω πείρα που αποκτήθηκε μετά την έκδοσή του, κρίνεται σκόπιμο να εκδοθεί νέος κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία.

⁽¹⁾ ΕΕ L 285 της 29.12.1971, σ. 46.⁽²⁾ ΕΕ L 304 της 5.12.2000, σ. 3.

(*) Από την 1η Δεκεμβρίου 2009, το άρθρο 81 της συνθήκης ΕΚ έγινε άρθρο 101 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Τα δύο άρθρα είναι κατ' ουσίαν ταυτόσημα. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, οι αναφορές στο άρθρο 101 της ΣΛΕΕ θα πρέπει να νοούνται ως αναφορές στο άρθρο 81 της συνθήκης ΕΚ, όπου ενδείκνυται. Η ΣΛΕΕ εισήγαγε επίσης ορισμένες αλλαγές στην ορολογία, όπως αντικατάσταση του όρου «Κοινότητα» από τον όρο «Ένωση» και «κοινή αγορά» από «εσωτερική αγορά». Ο παρών κανονισμός ακολουθεί την ορολογία της ΣΛΕΕ.

(3) Ο παρών κανονισμός πρέπει να καλύπτει συγχρόνως δύο απαιτήσεις οι οποίες είναι η διασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας του ανταγωνισμού και η παροχή επαρκούς ασφάλειας δικαίου στις επιχειρήσεις. Κατά την προσπάθεια επίτευξης των στόχων αυτών πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη απλούστευσης της διοικητικής εποπτείας και του νομοθετικού πλαισίου στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό. Όταν η ισχύς των μερών στην αγορά δεν υπερβαίνει ένα συγκεκριμένο επίπεδο, μπορεί, κατά κανόνα να θεωρηθεί ως δεδομένο, για την εφαρμογή του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης, ότι οι θετικές συνέπειες των συμφωνιών εξειδίκευσης υπερτερούν των τυχόν αρνητικών συνεπειών για τον ανταγωνισμό.

(4) Για την εφαρμογή του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης με έκδοση κανονισμού δεν είναι απαραίτητο να καθοριστούν οι συμφωνίες εκείνες που δύνανται να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Κατά την μεμονωμένη αξιολόγηση των συμφωνιών σύμφωνα με το άρθρο 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη διάφοροι παράγοντες, και ιδιαίτερα η διάρθρωση της σχετικής αγοράς.

(5) Το ευεργέτημα της απαλλαγής που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό πρέπει να περιοριστεί στις συμφωνίες για τις οποίες μπορεί να θεωρηθεί με επαρκή βαθμό βεβαιότητας ότι πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης.

(6) Οι συμφωνίες εξειδίκευσης στην παραγωγή συντελούν γενικά στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής προϊόντων εάν τα μέρη διαθέτουν δεξιότητες, περιοριστικά στοιχεία ή δραστηριότητες που αλληλοσυμπληρώνονται, δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις μπορούν, συγκεντρώνοντας την παραγωγή τους στην κατασκευή ορισμένων προϊόντων, να λειτουργήσουν κατά τρόπο ορθολογικότερο και να προσφέρουν τα προϊόντα τους σε καλύτερες τιμές. Το ίδιο ισχύει εν γένει για τις συμφωνίες εξειδίκευσης στην προπαρασκευή υπηρεσιών. Μπορεί να αναμένεται ότι υπό συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού θα εξασφαλίζεται στους καταναλωτές δικαίο μερίδιο των οφελών που προκύπτουν.

(7) Τα πλεονεκτήματα αυτά προκύπτουν από συμφωνίες βάσει των οποίων ένα από τα μέρη παραιτείται εν όλω ή εν μέρει χάριν άλλου μέρους από την κατασκευή ορισμένων προϊόντων ή την προπαρασκευή ορισμένων υπηρεσιών («μονομερής εξειδίκευση»), από συμφωνίες στις οποίες έκαστο μέρος παραιτείται εν όλω ή εν μέρει από την κατασκευή ορισμένων προϊόντων ή την προπαρασκευή ορισμένων υπηρεσιών χάριν άλλου μέρους («αμοιβαία εξειδίκευση») και από συμφωνίες στις οποίες τα μέρη αναλαμβάνουν από κοινού την κατασκευή ορισμένων προϊόντων ή την προπαρασκευή ορισμένων

υπηρεσιών («κοινή παραγωγή»). Στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, οι έννοιες της μονομερούς και αμοιβαίας εξειδίκευσης δεν υποχρεώνουν τα μέρη να μειώσουν την ικανότητα, αλλά να μειώσουν τους όγκους παραγωγής τους. Η έννοια της από κοινού παραγωγής, ωστόσο, δεν υποχρεώνει τα μέρη να περιορίσουν τις ατομικές δραστηριότητες παραγωγής τους εκτός του πεδίου της προβλεπόμενης ρύθμισής τους για την από κοινού παραγωγή.

- (8) Η φύση των συμφωνιών μονομερούς και αμοιβαίας εξειδίκευσης προϋποθέτει ότι τα μέρη δραστηριοποιούνται στην ίδια αγορά προϊόντος. Δεν είναι αναγκαίο τα μέρη να δραστηριοποιούνται και στην ίδια γεωγραφική αγορά. Συνεπώς, η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού σε συμφωνίες μονομερούς και αμοιβαίας εξειδίκευσης πρέπει να περιορίζεται σε συμφωνίες μεταξύ μερών που δραστηριοποιούνται αμφότερα στην ίδια αγορά προϊόντος. Συμφωνίες από κοινού παραγωγής μπορούν να συνάπτονται από μέρη τα οποία δραστηριοποιούνται ήδη στην ίδια αγορά προϊόντος, αλλά και από μέρη τα οποία επιθυμούν να εισέλθουν σε αγορά προϊόντος μέσω της συμφωνίας. Ως εκ τούτου, οι συμφωνίες από κοινού παραγωγής πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο του παρόντος κανονισμού ανεξαρτήτως του εάν τα μέρη δραστηριοποιούνται ήδη στην ίδια αγορά προϊόντος.
- (9) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα ευεργετήματα της εξειδίκευσης θα συγκεκριμενοποιούνται χωρίς ένα από τα μέρη να εγκαταλείπει εξ ολοκλήρου την αγορά στα επόμενα στάδια της παραγωγής, οι συμφωνίες μονομερούς και αμοιβαίας εξειδίκευσης θα πρέπει να καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό μόνον εφόσον προβλέπουν υποχρεώσεις προμήθειας και αγοράς ή από κοινού διανομή. Οι υποχρεώσεις προμήθειας και αγοράς δύνανται να έχουν αποκλειστικό χαρακτήρα, χωρίς αυτό να είναι αναγκαίο.
- (10) Μπορεί να θεωρηθεί δεδομένο ότι, εφόσον το μερίδιο των μερών στην σχετική αγορά των προϊόντων τα οποία αποτελούν αντικείμενο συμφωνίας εξειδίκευσης δεν υπερβαίνει ένα συγκεκριμένο όριο, οι συμφωνίες αυτές συνεπάγονται, κατά κανόνα, οικονομικά οφέλη υπό μορφή οικονομικών κλίμακας ή φάσματος προϊόντων ή καλύτερων τεχνολογιών παραγωγής, ενώ ταυτόχρονα εξασφαλίζουν στους καταναλωτές δίκαιο τμήμα από το όφελος που προκύπτει. Εντούτοις, εάν τα προϊόντα που κατασκευάζονται δυνάμει συμφωνίας εξειδίκευσης είναι ενδιάμεσα προϊόντα χρησιμοποιούμενα εν όλω ή εν μέρει από ένα ή περισσότερα μέρη της συμφωνίας για την δική τους παραγωγή ορισμένων παρεπόμενων προϊόντων τα οποία πωλούν εν συνεχεία στην αγορά, χορηγείται απαλλαγή βάσει του παρόντος κανονισμού εφόσον το μερίδιο που κατέχουν τα μέρη στην σχετική αγορά για τα εν λόγω παρεπόμενα προϊόντα δεν υπερβαίνει ένα συγκεκριμένο όριο. Σ' αυτήν την περίπτωση, με το να λαμβάνεται υπόψη μόνον το μερίδιο αγοράς των μερών σε επίπεδο ενδιάμεσων προϊόντων αγνοείται ο πιθανός κίνδυνος αποκλεισμού ή αύξησης της τιμής των εισροών για τους ανταγωνιστές σε επίπεδο παρεπόμενων προϊόντων. Ωστόσο, σε περίπτωση υπέρβασης του ορίου που τίθεται με τον παρόντα κανονισμό ή μη εκπλήρωσης άλλων όρων παρόντος κανονισμού, δεν πρέπει να θεωρείται αυτομάτως ότι οι συμφωνίες εξειδίκευσης είτε εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 101 παρά-

γραφος 1 της Συνθήκης είτε δεν πληρούν τους όρους του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης. Στις περιπτώσεις αυτές, πρέπει να γίνει μεμονωμένη αξιολόγηση της συμφωνίας εξειδίκευσης βάσει του άρθρου 101 της Συνθήκης.

- (11) Ο παρών κανονισμός δεν πρέπει να απαλλάσσει συμφωνίες που περιλαμβάνουν περιορισμούς οι οποίοι δεν είναι απαραίτητοι για την επίτευξη των θετικών αποτελεσμάτων που παράγουν οι συμφωνίες εξειδίκευσης. Κατ' αρχήν, συμφωνίες που περιέχουν ορισμένους σοβαρούς περιορισμούς του ανταγωνισμού, που αφορούν την εφαρμογή προσυμφωνημένων τιμών έναντι τρίτων, οι περιορισμοί επί του όγκου παραγωγής ή πωλήσεων και ο καταμερισμός των αγορών ή της πελατείας θα πρέπει να εξαιρούνται από το ευεργέτημα της απαλλαγής που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό, ανεξάρτητα από το μερίδιο αγοράς των μερών.
- (12) Ο περιορισμός του μεριδίου αγοράς, η μη απαλλαγή ορισμένων συμφωνιών και οι όροι που προβλέπονται από τον παρόντα κανονισμό εξασφαλίζουν κατά κανόνα ότι οι συμφωνίες στις οποίες εφαρμόζεται η απαλλαγή κατά κατηγορία δεν επιτρέπουν στα μέρη να εξαλείψουν τον ανταγωνισμό για σημαντικό μέρος των εν λόγω προϊόντων ή υπηρεσιών.
- (13) Η Επιτροπή δύναται να άρει το ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού δυνάμει του άρθρου 29 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της συνθήκης⁽¹⁾, εφόσον διαπιστώσει σε συγκεκριμένη περίπτωση ότι συμφωνία υπαγόμενη στην απαλλαγή που προβλέπει ο παρών κανονισμός παράγει αποτελέσματα μη συμβατά με το άρθρο 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης.
- (14) Δυνάμει του άρθρου 29 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 η αρχή ανταγωνισμού ενός κράτους μέλους μπορεί να άρει το ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού στην εδαφική επικράτεια του ή σε μέρος αυτής εφόσον διαπιστώσει, σε συγκεκριμένη περίπτωση, ότι μια συμφωνία στην οποία εφαρμόζεται η θεσπιζόμενη με τον παρόντα κανονισμό απαλλαγή έχει εντούτοις αποτελέσματα ασυμβίβαστα με το άρθρο 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης στην εδαφική επικράτεια του εν λόγω κράτους μέλους ή σε μέρος αυτής, και εφόσον η επικράτεια αυτή έχει όλα τα χαρακτηριστικά διακριτής γεωγραφικής αγοράς.
- (15) Το ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού αίρεται δυνάμει του άρθρου 29 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003, για παράδειγμα, όταν η σχετική αγορά παρουσιάζει πολύ μεγάλο βαθμό συγκέντρωσης και ο ανταγωνισμός είναι ήδη ασθενικός, ιδίως λόγω των θέσεων που καταλαμβάνουν στην αγορά άλλοι φορείς της αγοράς ή των δεσμών μεταξύ άλλων φορέων της αγοράς που έχουν δημιουργηθεί με παράλληλες συμφωνίες εξειδίκευσης.

⁽¹⁾ ΕΕ L 1 της 4.1.2003, σ. 1.

(16) Για να διευκολυνθεί η σύναψη συμφωνιών εξειδίκευσης που μπορεί να έχουν επιπτώσεις στη διάρθρωση των επιχειρήσεων που μετέχουν σ' αυτές, η διάρκεια ισχύος του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να καθοριστεί σε 12 έτη,

όντα εξειδίκευσης αποτελούν ενδιάμεσα προϊόντα χρησιμοποιούμενα αναγκαστικά εν όλω ή εν μέρει από ένα ή περισσότερα μέρη της συμφωνίας για την παραγωγή παρεπόμενων προϊόντων, η σχετική αγορά προϊόντος και η σχετική γεωγραφική αγορά στις οποίες ανήκουν τα παρεπόμενα προϊόντα·

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ορισμοί

1. Για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) ως «συμφωνία εξειδίκευσης» νοείται η συμφωνία μονομερούς εξειδίκευσης ή η συμφωνία αμοιβαίας εξειδίκευσης·
- β) ως «συμφωνία μονομερούς εξειδίκευσης» νοείται η συμφωνία μεταξύ δύο μερών δραστηριοποιούμενων στην ίδια αγορά προϊόντος, δυνάμει της οποίας ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνεί να διακόψει εν όλω ή εν μέρει την παραγωγή ορισμένων προϊόντων ή να απέχει από την παραγωγή των εν λόγω προϊόντων και να τα προμηθεύεται από το άλλο συμβαλλόμενο μέρος το οποίο συμφωνεί να παράγει και να προμηθεύει τα προϊόντα αυτά·
- γ) ως «συμφωνία αμοιβαίας εξειδίκευσης» νοείται η συμφωνία δυνάμει της οποίας δύο ή περισσότερα μέρη δραστηριοποιούμενα στην ίδια αγορά προϊόντων συμφωνούν σε αμοιβαία βάση να διακόψουν ή να απέχουν από την παραγωγή ορισμένων προϊόντων, τα οποία δεν είναι όμοια μεταξύ τους, και να προμηθεύονται τα προϊόντα αυτά από τα άλλα συμβαλλόμενα μέρη, τα οποία συμφωνούν να τα παράγουν και να τους τα προμηθεύουν·
- δ) ως «συμφωνία από κοινού παραγωγής» νοείται η συμφωνία δυνάμει της οποίας δύο ή περισσότερα μέρη συμφωνούν να παράγουν από κοινού ορισμένα προϊόντα·
- ε) ως «συμφωνία» νοείται συμφωνία, απόφαση ένωσης επιχειρήσεων ή εναρμονισμένη πρακτική·
- στ) ως «προϊόν» νοείται αγαθό ή/και υπηρεσία, σε τελική ή ενδιάμεση μορφή, με εξαίρεση τις υπηρεσίες διανομής και μίσθωσης·
- ζ) ως «παραγωγή» νοείται η κατασκευή αγαθών ή η προπαρασκευή υπηρεσιών, περιλαμβανομένης της παραγωγής μέσω υπεργολαβίας·
- η) ως «προπαρασκευή υπηρεσιών» νοείται κάθε δραστηριότητα που προηγείται της παροχής υπηρεσιών σε πελάτες·
- θ) ως «σχετική αγορά» νοείται η σχετική αγορά προϊόντος και η σχετική γεωγραφική αγορά στην οποία ανήκουν τα προϊόντα της εξειδίκευσης και, επιπλέον, στην περίπτωση που τα προϊ-
- ι) ως «προϊόν εξειδίκευσης» νοείται το προϊόν το οποίο παράγεται βάσει συμφωνίας εξειδίκευσης·
- ια) ως «παρεπόμενο προϊόν» νοείται το προϊόν για το οποίο το προϊόν εξειδίκευσης χρησιμοποιείται ως εισροή από ένα ή περισσότερα συμβαλλόμενα μέρη και το οποίο πωλείται από τα εν λόγω μέρη στην αγορά·
- ιβ) ως «ανταγωνιζόμενες επιχειρήσεις» νοούνται οι πραγματικοί ή δυνητικοί ανταγωνιστές·
- ιγ) ως «πραγματικοί ανταγωνιστές» νοούνται οι επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες στην ίδια σχετική αγορά·
- ιδ) ως «δυνητικοί ανταγωνιστές» νοούνται οι επιχειρήσεις οι οποίες, αν δεν υπήρχε η συμφωνία εξειδίκευσης, κατά πάσα πιθανότητα θα αναλάμβαναν, με ρεαλιστικό σχεδιασμό και όχι ως θεωρητικό ενδεχόμενο, σε περίπτωση μικρής αλλά μόνιμης αύξησης των σχετικών τιμών, εντός ανώτατης περιόδου τριών ετών, τις απαραίτητες συμπληρωματικές επενδύσεις ή άλλο απαραίτητο κόστος μετατροπής προκειμένου να εισέλθουν στη σχετική αγορά·
- ιε) ως «υποχρέωση αποκλειστικής προμήθειας» νοείται η υποχρέωση μη εφοδιασμού ανταγωνιστικών επιχειρήσεων, οι οποίες δεν μετέχουν στη συμφωνία, με το προϊόν εξειδίκευσης·
- ιστ) ως «υποχρέωση αποκλειστικής αγοράς» νοείται η υποχρέωση αγοράς του προϊόντος εξειδίκευσης μόνον από συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας·
- ιζ) ως «από κοινού» διανομή νοείται εφόσον τα συμβαλλόμενα μέρη:
- i) διανέμουν τα προϊόντα μέσω κοινής ομάδας, οργάνωσης ή επιχείρησης, ή
- ii) αναθέσουν σε τρίτο τη διανομή σε αποκλειστική ή μη αποκλειστική βάση, υπό τον όρο ότι ο τρίτος δεν αποτελεί ανταγωνιστική επιχείρηση·
- ιη) ως «διανομή» νοείται η διανομή, περιλαμβανομένης της πώλησης αγαθών και της παροχής υπηρεσιών.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, οι όροι «επιχείρηση» και «μέρος» συμπεριλαμβάνουν και τις αντίστοιχες συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

Ως «συνδεδεμένες επιχειρήσεις» νοούνται:

- a) οι επιχειρήσεις στις οποίες ένα από τα μέρη της συμφωνίας εξειδίκευσης έχει, άμεσα ή έμμεσα:
 - i) τη δυνατότητα να ασκεί πάνω από το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου,
 - ii) την εξουσία να διορίζει περισσότερα από τα μισά μέλη του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση, ή
 - iii) το δικαίωμα να διαχειρίζεται τις υποθέσεις της επιχείρησης·
- β) οι επιχειρήσεις που έχουν σε σχέση με ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας εξειδίκευσης, άμεσα ή έμμεσα, τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που παρατίθενται στο στοιχείο α)·
- γ) οι επιχειρήσεις στις οποίες μία από τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στο στοιχείο β) έχει, άμεσα ή έμμεσα, τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που παρατίθενται στο στοιχείο α)·
- δ) οι επιχειρήσεις στις οποίες ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας εξειδίκευσης έχει, μαζί με μία ή περισσότερες από τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) ή γ), ή στις οποίες δύο ή περισσότερες από τις τελευταίες αυτές επιχειρήσεις, έχουν από κοινού τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που παρατίθενται στο στοιχείο α)·
- ε) οι επιχειρήσεις στις οποίες κατέχουν από κοινού τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που παρατίθενται στο στοιχείο α):
 - i) συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας εξειδίκευσης ή αντίστοιχες συνδεδεμένες επιχειρήσεις τους που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ), ή
 - ii) ένα ή περισσότερα συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας εξειδίκευσης ή μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις τους που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ), και ένα ή περισσότερα τρίτα μέρη.

Άρθρο 2

Απαλλαγή

1. Σύμφωνα με το άρθρο 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης και με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, το άρθρο 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης κηρύσσεται ανεφάρμοστο στις συμφωνίες εξειδίκευσης.

Η παρούσα απαλλαγή εφαρμόζεται στο βαθμό που τέτοιου είδους συμφωνίες περιλαμβάνουν περιορισμούς του ανταγωνισμού που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

2. Η απαλλαγή που προβλέπεται στην παράγραφο 1 εφαρμόζεται σε συμφωνίες εξειδίκευσης που περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικά με την ανάθεση ή την παραχώρηση άδειας εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας σε ένα ή περισσότερα από τα συμβαλλόμενα μέρη, υπό την προϋπόθεση ότι οι όροι αυτοί δεν απο-

τελούν μεν πρωταρχικό αντικείμενο τέτοιων συμφωνιών, αλλά σχετίζονται άμεσα με την εφαρμογή τους και είναι αναγκαίοι γι' αυτήν.

3. Η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 1 εφαρμόζεται στις συμφωνίες εξειδίκευσης όταν:

- a) τα μέρη αποδέχονται μια υποχρέωση αποκλειστικής αγοράς ή αποκλειστικής προμήθειας, ή
- β) τα μέρη δεν πωλούν τα προϊόντα εξειδίκευσης ανεξάρτητα, αλλά μεριμνούν για την από κοινού διανομή τους.

Άρθρο 3

Ανώτατο μερίδιο αγοράς

Η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 2 εφαρμόζεται με την προϋπόθεση ότι τα συμβαλλόμενα μέρη διαθέτουν συνδυασμένο μερίδιο αγοράς το οποίο δεν υπερβαίνει το 20 % σε οποιαδήποτε σχετική αγορά.

Άρθρο 4

Περιορισμοί ιδιαίτερης σοβαρότητας

Η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 2 δεν εφαρμόζεται στις συμφωνίες εξειδίκευσης οι οποίες, άμεσα ή έμμεσα, μεμονωμένα ή σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες που υπόκεινται στον έλεγχο των μερών έχουν ως αντικείμενο κάποιο από τα ακόλουθα:

- a) τον προκαθορισμό τιμών κατά την πώληση προϊόντων προς τρίτους με εξαίρεση τον προκαθορισμό των τιμών που χρεώνονται σε άμεσους πελάτες στο πλαίσιο από κοινού διανομής·
- β) τον περιορισμό του όγκου παραγωγής ή πωλήσεων με εξαίρεση:
 - i) τις διατάξεις που αφορούν τη συμφωνηθείσα ποσότητα προϊόντων στο πλαίσιο συμφωνιών μονομερούς ή αμοιβαίας εξειδίκευσης, ή τον καθορισμό της παραγωγικής ικανότητας και του όγκου παραγωγής στο πλαίσιο συμφωνίας από κοινού παραγωγής, και
 - ii) τον καθορισμό στόχων ως προς τις πωλήσεις στο πλαίσιο από κοινού διανομής·
- γ) τον επιμερισμό των αγορών ή της πελατείας.

Άρθρο 5

Εφαρμογή του ανώτατου ορίου μεριδίου αγοράς

Για την εφαρμογή του ανώτατου ορίου μεριδίου αγοράς που προβλέπεται στο άρθρο 3 εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες:

- a) το μερίδιο αγοράς υπολογίζεται με βάση την αξία των πωλήσεων στην αγορά· εάν δεν υπάρχουν στοιχεία για την αξία των πωλήσεων στην αγορά, μπορούν να χρησιμοποιηθούν εκτιμήσεις που βασίζονται σε άλλες αξιόπιστες πληροφορίες της αγοράς, συμπεριλαμβανομένου του όγκου των πωλήσεων στην αγορά, για να υπολογιστεί το μερίδιο αγοράς των συμβαλλόμενων μερών·

β) το μερίδιο αγοράς υπολογίζεται με βάση στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο ημερολογιακό έτος·

γ) το μερίδιο αγοράς που κατέχουν οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο ε) επιμερίζεται εξίσου σε κάθε επιχείρηση που έχει τα δικαιώματα και τις εξουσίες που απαριθμούνται στο στοιχείο α) του εν λόγω εδαφίου·

δ) εάν το μερίδιο αγοράς που προβλέπεται στο άρθρο 3 δεν υπερβαίνει αρχικά το 20 %, αλλά αργότερα υπερβεί το όριο αυτό όχι όμως το 25 %, η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 2 εξακολουθεί να ισχύει για διάστημα δύο συναπτών ημερολογιακών ετών μετά το έτος κατά το οποίο σημειώθηκε για πρώτη φορά η υπέρβαση του ορίου του 20 %·

ε) εάν το μερίδιο αγοράς που αναφέρεται στο άρθρο 3 δεν υπερβαίνει αρχικά το 20 %, αλλά αργότερα υπερβαίνει το 25 %, η απαλλαγή του άρθρου 2 εξακολουθεί να ισχύει για ένα ημερολογιακό έτος μετά το έτος κατά το οποίο σημειώθηκε για πρώτη φορά η υπέρβαση του ορίου του 25 %·

στ) οι διατάξεις των στοιχείων δ) και ε) δεν μπορούν να συνδυασθούν κατά τρόπο ώστε το πλεονέκτημά τους να υπερβαίνει τα δύο ημερολογιακά έτη.

Άρθρο 6

Μεταβατική περίοδος

Η απαγόρευση που προβλέπεται στο άρθρο 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης δεν εφαρμόζεται κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Ιανουαρίου 2011 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2012 σε σχέση με συμφωνίες οι οποίες ισχύουν ήδη στις 31 Δεκεμβρίου 2010 και οι οποίες δεν πληρούν μεν τις προϋποθέσεις απαλλαγής βάσει του παρόντος κανονισμού, αλλά πληρούν τις προϋποθέσεις απαλλαγής βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2658/2000.

Άρθρο 7

Διάρκεια ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 1 Ιανουαρίου 2011.

Η ισχύς του λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 14 Δεκεμβρίου 2010.

Για την Επιτροπή
Ο Πρόεδρος
José Manuel BARROSO